

Jak pomóc uczniowi z trudnościami w nauce?

(przyczyny trudności, skutki, formy pomocy uczniowi)

W każdej klasie są uczniowie, dla których nauka to problem, którym uczenie się sprawia poważne trudności. Trudności dzieci młodszych dotyczą podstawowych umiejętności szkolnych, czyli nauki czytania i pisania. Przyczyny kłopotów dzieci są bardzo zróżnicowane. Trudności w nauce mają np. uczniowie chorowici, często zapadający na zdrowiu i opuszczający z tego powodu wiele lekcji. U dzieci tych nie został wypracowany nawyk systematycznej pracy, uwidacznia się zwolnione tempo pracy. Można też dostrzec zmniejszenie tolerancji na sytuacje trudne.

Należy tym dzieciom stwarzać dużo okazji do rozmów i dyskusji, które rozbudzałyby ich ciekawość, chęć poznawania, zainteresowania i słownictwa. W przeciwnym razie dochodzi do opóźnienia w jednej lub kilku sferach. Mamy wówczas do czynienia z zaburzeniami rozwoju.

Wśród etapów niepowodzeń szkolnych wyróżnia się cztery fazy, podczas których dziecko ma coraz większe braki programowe. Początkowo niezauważalne, lecz z czasem narastające. Skutkiem tego są różnego rodzaju sposoby kompensacji tychże braków, które przyjmują niekiedy formy oszustwa (np. odpisywanie zadań domowych). Efektem niepowodzeń szkolnych mogą być także zmiany w psychice dziecka (dobrze jeśli ujawnią się na zewnątrz, gorzej- jeśli uczeń zamyka się w sobie). Ostatnią fazą jest drugoroczność, co często staje się przyczyną wykolejenia ucznia.

PRZYCZYNY NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH:

1. Ekonomiczno-społeczne

- a) wpływ rodziny-mówiąc dokładniej- stworzenie odpowiednich warunków do nauki, ale także odpowiednie relacje na pojawiające się problemy(np. jeżeli dziecko może liczyć na pomoc i wsparcie jego oceny mogą być znacznie wyższe).

2.Przyczyny pedagogiczne

- a) wpływ nauczyciela- który powinien zwrócić uwagę na każdą formę aktywności ucznia z trudnościami i umiejętnie nią pokierować.

3. Przyczyny biopsychiczne

SKUTKI NIEPOWODZEŃ W NAUCE

Jednym ze skutków może być izolacja w grupie rówieśniczej i wyrastający na tym podłożu kompleks niższości. Lęk przed odrzuceniem, dezorganizuje procesy poznawcze ucznia.

Formą kompensacji wyżej wymienionych problemów może stać się wzmożona aktywność społeczna lub sportowa.

FORMY POMOCY WOBEC UCZNIÓW Z NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI

1. Motywować do uczenia się poprzez pochwały, zauważanie najmniejszego sukcesu.
- 2 .Tworzyć miłą i spokojną atmosferę wokół ucznia.
3. Zachęcać do działania, wskazywania pozytywnych osiągnięć i

chwalić w obecności grupy.

4. Aktywizować na każdej lekcji, nie pozostawiać ich własnemu losowi.
5. Zachęcać dzieci, by otwarcie mówiły o tym, czego nie rozumieją.
6. Organizować pomoc koleżeńską, wykorzystując uczniów zdolnych.
7. Koordynować pracę nauczycieli uczących w danej klasie.
8. Współpracować z rodzicami uczniów.
9. Współpracować z pedagogiem i psychologiem w przypadku długotrwałych trudności w nauce.
10. Kierować na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu diagnozy niepowodzeń w nauce.
11. Rzetelnie realizować wskazania zawarte w opiniach.
12. Omawiać wskazania do pracy ze wszystkimi nauczycielami uczącymi dziecko.
13. Zwracać uwagę na pozycję ucznia w klasie, aby motywować go do regularnego uczęszczania do szkoły.
14. Zadbać, aby słabsze wyniki w nauce nie spowodowały gorszej pozycji w klasie.
15. W ramach sprawdzianów wiadomości zadawać mniej zadań do wykonania, ze względu na wolniejsze tempo pracy.
16. Uwzględniać wpływ słabszego opanowania techniki czytania na trudności w czytaniu lektur szkolnych.
17. Sprawdzać wiadomości i umiejętności w sposób preferowany przez ucznia, np. w formie odpowiedzi ustnej bądź pisemnej.
18. Pozwalać na tzw. zaliczanie mniejszych partii materiału, aby drobnymi sukcesami motywować do pracy.

Brak osiągnięć, brak uznania wywołuje stan wewnętrznego napięcia, poczucia lęku i niepokoju. Rezultatem tego jest fizyczna lub słowna agresja, lub ucieczka w świat „fantazji i marzeń”- uczeń odcina się od rzeczywistości. Pod wpływem niepowodzeń dziecko nerwicuje się. Dzieci z silnym typem układu nerwowego odwrotnie, zaczynają się trudności wychowawcze, ponieważ łatwiej uruchamiają mechanizmy obronne, zaś dzieci mało odporne mają skłonność do reakcji nerwicowych. Rodzice wspólnie z nauczycielami mogą dziecku pomóc.

Chodzi o to, aby dziecko o normalnym czy ponad przeciętnym rozwoju intelektualnym nie zaprzepaściło swoich możliwości z powodu deficytów, wprawdzie tylko fragmentarycznych, lecz także utrudniających osiągnięcie powodzenia szkolnego, a w konsekwencji często i życiowego.

Bibliografia:

1. Filipczuk Halina: Rodzice i dzieci w młodszym wieku szkolnym. Warszawa 1985,NK.
2. Konopnicki Jan: Problem opóźnienia w nauce szkolnej. PAN- prace Komisji Nauk Pedagogicznych. Wrocław 1961,nr7
3. Pietsch Ewa: Trudności szkolne najmłodszych. Warszawa 1981, instytut Wydawniczy Związków Zawodowych.

Opracowanie i skład komputerowy: mgr Honorata Baranowska

nauczyciel nauczania zintegrowanego